

KERK IN DE STEIGERS

MARIA HEMELVAART TE NISPEN

Aan de grens met België ligt een van de oudste dorpen van West-Brabant, Nispen. Het kleine plaatsje wordt al in 1157 in een oorkonde van de bisschop van Luik genoemd. Deze oorkonde, waarin hij de schenking van de kerk aan de abdij van Tongerlo bevestigt, markeert het begin van de lange band tussen de abdij van Tongerlo en onze streek.

Er was in dat jaar al een kerk, maar het is onbekend wanneer precies die eerste kerk van Nispen verrees. Hoe dan ook, in 1618 kwam er een nieuwe kerk. De Nispenaren konden daar tot 1648 de heilige Mis bijwonen. Na de vrede van Münster werd de uitoefening van het katholieke geloof in de Republiek erg moeilijk. De Nispenaren weken uit naar de schuurkerk in Stennpaal en later naar de kerk in het nabijgelegen Essen. Een kleine groep protestanten maakte gebruik van de oude dorpskerk. In 1797 kregen de Nispenaren het schip van de kerk weer terug. De norbertijnen bleven tot 1822 in het dorp. Vanaf dat moment bedienden priesters van het

apostolisch vicariaat Breda de parochie. Door de toename van de bevolking was het in 1930 nodig een nieuwe kerk te bouwen. De bekende architect Jos Cuypers tekende hiervoor. De vroegere kerk is gesloopt. Enkel de oude toren bleef staan. Deze werd in de 1944 verwoest. De nieuwe toren is in 1958 gebouwd door de Roosendaalse architect J. Elst. De toren van de H. Maria Hemelvaart kerk aan het kerkplein in Nispen heeft onlangs een grondige opknapbeurt gekregen. Het slechte gevel-voegwerk tot onder de galmgaten is geheel vervangen. Dit was noodzakelijk vanwege de reeds uitgevallen delen van het voegwerk en de grote oppervlakken aan slecht verdicht voegwerk. Samen met een deel onderhoudssubsidie vanuit de gemeente Roosendaal was het mogelijk de herstel-werkzaamheden nu uit te voeren. Na het opbouwen van de steigers werd bij de schouwing wel duidelijk dat geen van de geveldelen van de vierkante toren ongemoeid konden blijven en dat aanpak van de geveldelen rondom noodzakelijk was.

Hans de Jong

**Restauratie
Renovatie
Transformatie
Service & Onderhoud
Nieuwbouw**

de Bonth van Hulten
wij maken het

De Bonth van Hulten - www.debonthvanhulten.nl - 073 511 90 22

BARMHARTIGHEID DOEN

'Barmhartig zoals de Vader' is het motto van het heilig Jaar van Barmhartigheid. Het motto wordt genoemd in de bul waarin paus Franciscus het heilig Jaar afkondigde, 'Misericordiae vultus'. Het is Lucas die de woorden van de Heer optekent: "Weest barmhartig, zoals uw Vader barmhartig is" (Lucas 6, 36). De paus hoopt dat het heilig Jaar van Barmhartigheid ons geweten wakker schudt, omdat het vaak ingeslapen is ten overstaan van het drama van de armoede en hij schrijft: "De prediking van Jezus houdt ons de werken van barmhartigheid voor,

opdat wij kunnen begrijpen of wij wel of niet leven als zijn leerlingen." In dit Magazine zijn artikelen opgenomen over de werken van barmhartigheid. Ria Borgs uit Vlissingen vertelt hoe zij zich inzet voor vluchtelingen (p. 4-5). Vicaris Paul Verbeek en Elma Bastianen-Luijks vertellen over de diaconale inzet tijdens bedevaarten (p. 10-11). Vrijwilligers en deelnemers sluiten enkele dagen vriendschap en vormen een hechte groep. Parochies en caritasinstellingen hebben oog voor de naaste en juist ook mensen die zelf ondervinding hebben met armoede

kunnen anderen op hun beurt helpen (p. 6-7). In dit Magazine ook meer over de heilige Elisabeth van Thüringen en haar gelovige inzet voor de zieken. Zij is een van de bekendste heiligen uit de franciscaanse traditie (p. 8-9). In het katern in dit Magazine zijn enkele paragrafen uit de bul van paus Franciscus weergegeven. De volledige Nederlandse tekst is te vinden op de website van de Nederlandse Kerkprovincie (www.rkkerk.nl) en ook op de website van het bisdom (zie het nieuwsarchief, bericht d.d. 28 mei 2015).

Dit magazine is een uitgave van het bisdom Breda. Het verschijnt als kwartaalblad. Een individueel postabonnement is mogelijk tegen betaling van een bijdrage voor de verzend- en administratiekosten. Het blad is gratis.

Stuur voor een postabonnement een e-mail naar: magazine@bisdombreda.nl en maak ten minste € 10,- over op IBAN NL93 INGB 0001066316 t.n.v. Uitgeverij bisdom Breda, o.v.v. postabonnement magazine, postbus 90.189, 4800 RN Breda. Of bel T 076 5223444. Nummers worden toegestuurd na ontvangst van uw betaling.

Redactie
Monique van Delft,
Hans de Jong,
Frank van der Linden,
Daphne van Roosendaal
(hoofdredacteur).

Adres redactie
E magazine@bisdombreda.nl
T 076 5223444
F 076 5216244
Postbus 90189
4800 RN Breda

Advertentieverkoop
Borgerpark Media
E info@borgerparkmedia.nl
T 0475 711 362
I www.borgerparkmedia.nl

Vormgeving en druk
brainstorm en concept, Breda

Issn nummer: 1874-0480

Foto voorzijde:
R. Mangold

IN DEZE UITGAVE

4 |
Iedereen in nood heeft recht op hulp

6 |
Niemand komt voor niets op je pad

8 |
Heilige met hart voor armen

10 |
Dit is echte diaconie

12 |
De werken van barmhartigheid

13 |
Katern Barmhartigheid

UITNEEMBAAR KATERN
BARMHARTIGHEID

Bestel gratis* exemplaren van dit magazine via magazine@bisdombreda.nl
*Magazines zijn gratis voor parochies in het bisdom van Breda.

BISDOM MAGAZINE

2015 | OKTOBER

Gods barmhartigheid

Barmhartigheid ondervinden

INTERVIEW - RIA BORGS

IEDEREEN IN NOOD HEEFT RECHT OP HULP

Ria Borgs is geboren en getogen in Vlissingen. Ze behoort tot de katholieke minderheid in deze havenstad. Ze is op verschillende manieren actief binnen de parochiekern Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans van de Mariaparochie in Walcheren.

Zittend in de grote zaal van de pastorie somt ze enige activiteiten op. "Ik ben lector, lid van het gemengd koor en al vele jaren lid van het caritasbestuur van de Mariaparochie. Daarbij help ik bij verschillende werkzaamheden op het parochiesecretariaat. Vroeger werkte ik in het onderwijs. Ik gaf Nederlands en geschiedenis op een VMBO-school in Vlissingen. Na mijn pensionering ben ik actief geworden als activiteitscoördinator bij de KBO-Vlissingen."

"Via het onderwijs ben ik in het vluchtelingenwerk gerold," zegt ze. "Vijftien jaar geleden kwam ik op de Scheldemond, een scholengemeenschap in Vlissingen, in contact met buitenlandse

leerlingen. Zij waren analfabeet of anders gealfabetiseerd." Hierbij denkt Ria aan Chinese of Arabische kinderen. "Zij kwamen uit vluchtelingengezinnen en waren veelal als gevolg van de vlucht en de gebeurtenissen in het thuisland getraumatiseerd. Onze hele wereld was voor hen een groot vraagteken. Het ging er mij om dat ze onze maatschappij accepteerden en ook dat zij zich geaccepteerd wisten."

"Ik heb hen steeds uit menselijk oogpunt geholpen," verklaart ze. "Ik vind dat iedereen in nood recht op hulp heeft. Mijn werk bestond vooral uit het geven van taalles. Daarbij kwam de begeleiding van gezinnen. Als mentor bezocht ik gezinnen uit mijn klas, zowel Nederlandse al buitenlandse. Als je bij buitenlandse gezinnen komt, verschijnen er al snel formulieren. Je ontwikkelt je geleidelijk aan tot vraagbaak."

Ria hecht grote waarde aan dit talen-onderwijs. "Het vormt de sleutel tot de Nederlandse samenleving. Ik ben met

veel nationaliteiten in contact gekomen, maar heb me principieel nooit verdiept in hun talen. Zij moeten onze taal leren, al beseft ik dat dat soms erg moeilijk is. Met het Chinees behoort het Nederlands tot de lastigste talen van de wereld." "Momenteel begeleid ik een Syrisch-Orthodox echtpaar," vervolgt ze. "Ze zijn onlangs in Vlissingen gekomen. De familie behoorde in hun eigen land tot de hogere middenklasse. Ze woonde echter in Aleppo, in gebieden die nu door IS worden gecontroleerd. De man had een fabriek. Deze heeft hij moeten verkopen. Zij heeft ook gestudeerd. Het trieste is dat zo'n echtpaar in ons land onder aan de ladder moet beginnen. Ik stimuleer hen om onze taal te leren. Ik heb nog nooit zo'n gemotiveerd echtpaar gezien. Zij doen hun uiterste best. Ik heb hen wel gewaarschuwd dat het enige tijd duurt vooraleer ze aan de slag kunnen. Ze moeten hun definitieve verblijfsvergunning krijgen, hun taalexamens doen en examens doen om hun buitenlandse diploma's te doen erkennen."

De methodes die Ria volgt zijn erg praktisch. "Soms doe ik gewoon spelletjes met ouders en kinderen. Ik leer mensen het ganzenbordspel. Ze moeten dan de spelregels leren. Als ik weer bij hen op bezoek kom vragen ze wat bepaalde woorden betekenen. Dit heeft als voordeel dat het gezin samen dingen doet en ze los komen van het verleden. Zelf speel ik ook letterspelen met het gezin. Je ziet vaak dat kinderen de taal sneller beheersen dan de ouders. Dit heeft ook nadelen. Vaak worden ze te jong belast met allerlei verantwoordelijkheden. Ik wil dat ouders zelf met mij spreken en niet via de kinderen."

"Ik waak er ook voor om valse verwachtingen te wekken. Nederland is geen paradijs. Je moet investeren in de toekomst en je ook aanpassen." Ria geeft een voorbeeld. "In Nederland is afspraak afspraak. Als ik ergens om 19.00 uur moet zijn, ben ik er ook. In het buitenland gaat men daar vaak gemakkelijker mee om."

Binnen de parochiekern is er enig contact met buitenlanders. "In onze stad is ongeveer 5 tot 7% van de bevolking katholiek. Het aantal kerkgangers is kleiner. We vormen een kleine gemeenschap. Per week komen er ongeveer 120 mensen naar de kerk. Onder hen is ook een groep buitenlanders. Dezen zijn van verschillende herkomst. Er zijn enkele Polen. Hun familie leeft daar. Die mensen komen hier echt om te werken en gaan op den duur weer terug. Er zijn ook Zuid-Amerikanen en Afrikanen. In onze kerk is er regelmatig een viering voor Spaanstaligen. Ik ga daar af en toe heen, omdat ik er ook wel oud-leerlingen zie. Als parochiekern worden we ook geconfronteerd met de vraag wie in concreto de buitenlanders moet opvangen. Ook wij worden ouder," verzucht ze. "Ik hoop dat jonge mensen zich geroepen weten zich in te zetten voor de naaste."

Hans de Jong

NIEMAND KOMT VOOR NIETS OP JE PAD

'Straattour'

Eind juni nam bisschop Liesen deel aan de 'Straattour', een wandeling langs plekken in de stad Breda waar dak- en thuislozen leven. De bedoeling van de Straattour is om de beeldvorming rondom mensen positief te beïnvloeden. De bisschop was onder de indruk van de verschillende ontmoetingen en ervaringen die 'uit de eerste hand' gedeeld werden. Het contact was hartelijk, spontaan en direct. Op de spontane vraag uit het publiek "En Jezus was toch ook een zwerver?" citeerde hij het Lucasevangelie: "De vossen hebben holen en de vogels hun nesten, maar de Mensenzoon heeft niets waar Hij zijn hoofd op kan laten rusten."

Beeldvorming

"Kinderen en volwassenen hebben vaak een stereotype beeld van dak- en thuislozen. Maar als je de Straattour loopt, zie je dat dak- en thuislozen gewone mensen zijn. En dat het iedereen kan overkomen", vertelt Dorothe Jsseldijk van het Annahuis.

Dit diaconale centrum in Breda houdt de Straattour op aanvraag. Er zijn scholen, hulpverleners, medewerkers van de gemeente en ook parochies die de Straattour lopen met vormelingen. In een van de gesprekken tijdens de Straattour vertelt Erwin (52): "Veel mensen vinden daklozen eng. Ik hoop dat de Straattour die we doen het makkelijker maakt om contact te maken." Dat lukt ook, geeft hij aan: "Kinderen die meelopen, bijvoorbeeld jullie vormelingen, zeggen dan aan het eind van de tour: 'Het valt wel mee. Daklozen zijn gewone mensen'."

Aan de slag voor kwetsbaren

Diaconaal projectmedewerker Martijn Kurstjens bemiddelde in de contacten rond de Straattour. Na afloop geeft hij aan: "In het project 'Nieuwe diaconie in de nieuwe parochie' organiseren we activiteiten voor de kwetsbaren in Breda. Door de Straattour kunnen parochies zich meer bewust worden van de situatie rondom de dak- en thuislozen." Volgens Martijn is die opzet geslaagd: "Door de passie en de openheid,

waarmee onze gidsen hun leven hebben gedeeld, hebben de aanwezigen een beter beeld gekregen van de leefwereld van de daklozen." Martijn hoopt dat de gesprekken tijdens deze Straattour aanknopingspunten bieden voor nieuwe diaconale activiteiten om samen met de parochies aan te werken: "Tijdens het nagesprek kwam duidelijk naar voren dat ze zich geroepen voelen zich in te zetten voor de dak- en thuislozen."

De Straattour past helemaal in de diaconale aanpak die het Sint-Franciscuscentrum voorstaat met nieuwe diaconale projecten die in 2014 en 2015 zijn gestart. Dat houdt onder meer in dat er ontmoetingen worden gehouden voor en verbindingen worden gelegd tussen mensen en organisaties die mensen in kwetsbare situaties helpen.

Dat geldt ook voor het project 'Parochies aan de slag voor kwetsbaren'. Dit project heeft als doel om de diaconie in de samenwerkingsverbanden van het bisdom meer zichtbaar te maken en te activeren.

Rozenactie Caritas

Dat gebeurt momenteel bijvoorbeeld in de Immanuelparochie. Daar zijn verschillende bijeenkomsten gehouden om gezamenlijk diaconale activiteiten te inventariseren en kansen te verkennen om de parochie diaconaal op de kaart te zetten. Een van de activiteiten die in het oog springt is de Rozenactie in Fijnaart en Zevenbergen. Dit initiatief van de Parochiële Caritasinstelling is eenvoudig van opzet en oogst sympathie in beide dorpen. Elke maand worden er vanuit de kerk 25 rozen klaargezet die door parochianen meegenomen worden voor mensen die een beetje bemoediging kunnen gebruiken. Diaken Michaël Bastiaansen: "Mensen zien het echt als een steuntje in de rug. Zo'n bloemetje is een makkelijk gebaar, maar het gaat natuurlijk ook om het praatje dat erbij komt. Je bent de mensen nabij." De Rozenactie doet volgens hem veel goeds in de gemeenschap. "Met het verdelen van de rozen kom je al met elkaar in gesprek wie er in het dorp een bezoekje kan gebruiken. Je wordt 'gedwongen' na te denken waar die roos

naartoe moet. Zo ben ik via-via eens terecht gekomen bij een man die ernstig ziek thuis was. Zijn vrouw was niet gelovig, maar ze vonden het fijn dat er iemand van de Kerk langskwam. Zo weet je soms nooit waartoe een bezoekje met een roos kan leiden, maar dat is er juist het mooie aan. We hebben samen gebeden," vertelt de diaken. "De volgende dag is hij overleden."

Gewoon op iemand af stappen

Al pratende over hoe je de naaste kunt zijn voor de ander merkt diaken Bastiaansen ook op hoe de parochie een jongeman uit Eritrea heeft opgenomen in de gemeenschap. "Soms moet je gewoon op iemand af stappen. Een jongeman die ineens in de kerk komt, heeft een verhaal. Deze jongen heeft een asielstatus gekregen en woont nu op zichzelf in een appartement in Fijnaart. Als parochie proberen we ervoor te zorgen dat hij er niet alleen voor staat. Hij helpt nu ook bij het koffieschenken en onlangs nam hij ook familie uit Engeland mee naar de kerk. Niemand komt voor niets op je pad."

Moed en nabijheid

Initiatieven als de Straattour en de Rozenactie laten zien hoe belangrijk de persoonlijke nabijheid is. Door beperkte menskracht is de aandacht voor diaconie in een parochie misschien bescheiden. Er is bovendien moed voor nodig en soms ook inzicht wáár de kwetsbare naaste zich bevindt. Het Sint Franciscuscentrum kan parochies helpen om daar stappen in te zetten en zo kansrijk te werken aan hun diaconale profiel.

Marc de Koning
Diaconaal projectmedewerker

HEILIGE MET HART VOOR ARMEN

De heilige Elisabeth van Thüringen is een van de bekendste heiligen uit de franciscaanse traditie. In heel Europa zijn ziekenhuizen naar haar genoemd. In het bisdom Breda kennen we de franciscanessen van de heilige Elisabeth. Deze congregatie legde zich met name toe op de wijkverpleging.

Het leven van de heilige Elisabeth is voor ons herkenbaar en vreemd tegelijk. Ze werd niet, zoals haar naam doet vermoeden, geboren in Thüringen maar in 1207 in Hongarije. Daar was haar vader koning. Op jonge leeftijd werd Elisabeth een pion in het politieke schaakspel tussen vorstenhuizen. Besloten werd dat zij uitgehuwelijkt werd aan Lodewijk, de toekomstige graaf van Thüringen. Op vierjarige leeftijd verhuisde ze al naar dit hof en ging ze wonen in de Wartburg, het kasteel dat hoog boven Eisenach uittorent. Samen werden ze opgevoed binnen de middeleeuwse hoftraditie. Lodewijk werd op 17-jarige leeftijd landgraaf van Thüringen. Meteen huwde hij met Elisabeth, die toen nog maar 14 jaar oud was. Door getuigenissen van tijdgenoten weten we dat ze oprecht gelukkig met elkaar waren. Het echtpaar kreeg drie kinderen. De oudste zoon volgde zijn vader op. Het middelste kind, Sophie, werd later hertogin van Brabant.

Voorliefde voor de armen

Het echtpaar vond elkaar in een diepe gehechtheid aan Kerk en geloof. Dat blijkt uit allerlei dingen. In 1224 besloot haar man samen met de keizer op kruistocht te gaan. Door allerlei beslommingen vertrok hij pas in 1227.

In die tussentijd kwamen de eerste minderbroeders in Thüringen. Elisabeth ontwikkelde een oprechte interesse in deze beweging. Een van de eerste minderbroeders in deze streek werd haar geestelijk leidsman. Kort daarna maakte ze kennis met magister Koenraad van Marburg. Hoewel hij geen franciscaan was, sympathiseerde hij met de kerkelijke armoedebeweging. Hij bracht haar tot een verdiept religieus engagement. Ze probeerde ook in haar eigen leven zo sober mogelijk te leven. Ze wilde enkel leven van de opbrengsten van de landgoederen van haar man en geen gebruik maken van die inkomsten die door uitbuiting van armen verworven waren. Tevens beloofde ze, mocht haar man sterven, niet meer te hertrouwen. Nog voor het vertrek van haar man bleek haar voorliefde voor armen. In 1226 ging haar man op reis naar Cremona om te overleggen over de komende kruistocht. Tijdens zijn afwezigheid brak er een hongersnood uit. Elisabeth zette de graanschuren van het land open en verdeelde het graan onder de armen. Vanaf die tijd had zij de reputatie een vorstin met hart voor armen te zijn.

Jezus Christus volgen

In 1227 brak er voor Elisabeth een moeilijke tijd aan. Haar man vertrok op kruistocht, maar drie maanden nadien overleed hij aan de gevolgen van een pestepidemie. Haar rol als landgravin was nu uitgespeeld. Voor Elisabeth opende zich de mogelijkheid om daadwerkelijk arm te worden en Jezus Christus te volgen. Zij deed afstand van alles, zelfs haar kinderen.

Zij werden verder aan het hof opgevoed. Elisabeth verliet, al dan niet gedwongen (daarover zijn de bronnen onduidelijk en de historici het niet eens) het hof en leefde een tijd in ellendige omstandigheden. Ze verbleef zelfs in een varkensstal bij een herberg. Desondanks kende ze in deze beproeving momenten van diepe vreugde, vooral als ze voelde dat Jezus dicht bij haar was. Ze zocht in die tijd naar haar nieuwe roeping. Eigenlijk wilde ze bedelen, maar haar geestelijk leidsman verbood dit. Haar familie probeerde haar opnieuw uit te huwelijken, maar Elisabeth weigerde. Haar geestelijk leidsman regelde dat Elisabeth toch de beschikking over een som geld kreeg. Hiermee heeft ze in Marburg een hospitaal gesticht. Daar ging ze wonen. Inzet voor de zieken en het doen van boete waren in haar spiritualiteit nauw met elkaar verbonden. Als teken van haar toewijding aan God droeg ze een boetekleed. Ze verzorgde de zieken. Haar bezittingen verkocht ze om deze onder de armen te verdelen. Ze werd arm met de armen. Zo is ze in 1231 gestorven.

In 1235 werd ze heilig verklaard. Paus Gregorius zag een parallel tussen haar en Jezus Christus. Zoals Jezus Christus vanaf zijn verheven zetel in de hemel de ellende van de mensen zag, nam Elisabeth dit vanuit de burcht waar. Elisabeth is afgedaald tot de armen. Oog in oog met hen zag zij de ogen van Christus. Zo is zij Hem nabijgekomen. Deze ontmoeting met Jezus Christus vormt de kern van elke diaconale spiritualiteit.

Hans de Jong

INTERVIEW - VICARIS PAUL VERBEEK & ELMA BASTIANEN-LUIJKS

DIT IS ECHTE DIACONIE

(Foto's: www.bedevaartbeauraing.nl)

Diaconaal handelen is gericht op het voorkomen, opheffen, verminderen, of het mee uithouden van lijden en nood. Zeker vallen ook de bedevaarten onder de diaconie. Hoewel dat in de praktijk niet altijd direct zo wordt ervaren. Want is het mogelijk maken van een bedevaart wel materiële nood? Is het geen 'extraatje' en dus luxe? Maar juist tijdens een bedevaart is er vriendschap en onderlinge betrokkenheid tussen deelnemers en begeleiders, wordt eenzaamheid verlicht en kracht opgedaan voor de noden van alledag.

Beauraing

Een van de plaatsen waar vanuit het bisdom Breda regelmatig bedevaarten naar worden georganiseerd, is Beauraing, een bekende bedevaartplaats in de provincie Namen. Vicaris Paul Verbeek is de voorzitter van het diocesane comité Pro Maria. Samen met bestuurslid Elma Bastianen-Luijks uit Bergen op Zoom spreekt hij over het karakter van Beauraing. "We organiseren twee maal per jaar een bedevaart," vertellen beiden. "Dit jaar voor de 68e keer vanuit bisdom Breda. Je kunt grosso modo zeggen dat deelnemers uit het vicariaat Middelburg in juni en die van Breda in september gaan."

Er zijn zowel dag- als meerdaagse bedevaarten. In september duurt deze vier dagen, in juni drie. "De meerdaagse bedevaart kent een vaste opbouw," zegt Paul. "De eerste dag vieren we het sacrament van boete en verzoening. Op zondag is er een feestelijke eucharistieviering met lof en ziekenzegening."

Op maandag vindt de slotviering plaats. Dagelijks bidden we de rozenkrans en tijdens de bedevaart is er uiteraard ook tijd voor pastorale contacten."

De deelnemers aan de meerdaagse bedevaart logeren in het accueil op het heiligdom. Op zondag is er de mogelijkheid voor een eendaagse tocht." Elma Bastianen vindt Beauraing erg mooi. "Beauraing is een kleinschalig en ingetogen bedevaartsoord waar weinig commercie is," zegt ze. "Er is bijvoorbeeld maar één winkel. Een bron ontbreekt. En juist die eenvoud en kleinschaligheid maken Beauraing ook zo geliefd. De saamhorigheid en geborgenheid wordt daardoor versterkt en nog beter ervaren en gevoeld. Op de berg is een kasteel. In het bos rondom het kasteel is een kruisweg aangelegd."

Vrijwilligers en zorg

De bedevaart naar Beauraing heeft duidelijk een diaconaal karakter. "We hebben een vaste groep deelnemers,"

zeggende beiden. "Daar komen mensen bij en er vallen mensen af. Voor de deelnemers vervult de bedevaart een duidelijke functie," zegt Elma. "De meesten hebben verzorging nodig. Hiervoor gaat een groep begeleiders mee. Tijdens de bedevaart krijgen onze gasten extra aandacht. Zij leven naar deze dagen toe. Door het jaar heen zijn vaak uitstapjes niet mogelijk. De pelgrims putten duidelijk kracht uit de vieringen. En elk jaar komen er emoties los en vloeien er ook tranen."

"Naast het bidden en de mooie vieringen is er zeker ook ruimte voor gezelligheid. Op de tweede dag is er een bonte avond met liedjes en sketches waar ze echt van genieten. Buiten de gasten reist ook een groep verzorgenden mee. Dit zijn overwegend jongeren." Paul Verbeek en Elma Bastianen verhullen hun bewondering voor deze mensen niet. "Zij gaan jaarlijks mee en doen dit werk op vrijwillige basis. Ze zetten zich geweldig in."

"Onder hen is een groot aantal dat in de zorg werkt. Zij kunnen hier de zorg en vooral ook de tijd geven die ze eigenlijk altijd willen verlenen, maar door de economisering niet kunnen bieden. Als jongeren de ervaring eenmaal hebben, blijven ze meegaan. Het is voor hen een echte openbaring dat een bedevaart zoveel mensen raakt en dat het voor hen zoveel betekent."

Echt diaconie

Paul Verbeek en Elma Bastianen willen ook de zorg voor de toekomst niet verhullen. "Het is zo dat de mensen die meegaan meer dan enthousiast en tevreden zijn. Toch loopt het aantal deelnemers al jaren terug. Nu gaan we met groepen van 50 pelgrims terwijl dertig jaar geleden we met honderden gingen." Paul Verbeek en Elma weten niet hoe dit komt maar ze zitten niet bij de pakken neer. "Mensen zijn niet altijd op de hoogte van bedevaarten. Veel hangt af van het netwerk van propagandisten."

We steken in op de versterking van dit netwerk. Hoe meer mensen als aanspreekpunt dienen, hoe beter het is. Voor jongeren is het een echte vorm van diaconie."

Beiden zien tekenen van hoop. "De bedevaart is eigenlijk een groepsbedevaart. Deze is vaak intenser dan een individuele bedevaart. In de gezamenlijkheid beleef je het christelijk geloof ten volle. Ik ben er altijd door geraakt dat je in Beauraing zo'n bonte verscheidenheid aan mensen ziet. Stoere mannen steken in alle eenvoud een kaarsje op. Ook wij merken zelf dat jongeren, die eenmaal meegegaan zijn, later ook met hun kinderen overkomen om de dagbedevaart mee te maken. Het kan ook niet anders. Maria met het Gouden Hart blijft ons uitnodigen om op bedevaart te komen!"

Hans de Jong
www.bedevaartbeauraing.nl

DE 7 LICHAMELIJKE WERKEN VAN BARMHARTIGHEID

1. DE HONGERIGEN VOEDEN
2. DE DORSTIGEN LAVEN
3. DE VREEMDELING HERBERGEN
4. DE NAAKTEN KLEDEN
5. DE ZIEKEN BEZOEKEN
6. DE GEVANGENEN BEVRIJDEN
7. DE DODEN BEGRAVEN

(Foto: R. Mangold)

De Kerk kent de zeven lichamelijke werken van barmhartigheid. Zes van deze werken worden genoemd in het Matteüsevangelie (Matteüs 25, 31-46). In Matteüs 25 identificeert Jezus Christus zich met de uitgestotenen en zieken. Wat wij voor hen doen, doen we voor Hem.

Paus Innocentius III (1198-1216) heeft hier het zevende werk aan toegevoegd. Hij baseerde zich op het bijbelboek Tobit waarin Tobit, de vader van Tobias, zichzelf beschrijft als een rechtvaardig man. Hij zegt: "Brood gaf ik aan de hongerigen en kleren aan de naakten; zag ik een lijk van een volksgenoot buiten de muren van Ninive liggen, dan begroef ik het" (Tob. 1,17). In de door pestepidemieën geteisterde middeleeuwen kon degene die de dode begroef zelf besmet raken. Het was een gevaarlijk werk.

Deze zeven lichamelijke werken van barmhartigheid vormen de leidraad voor het diaconaal werk van christenen.

Verschillende parochies besteden binnen liturgische vieringen aandacht aan deze zeven werken en zijn er jaarprogramma's over dit thema ontwikkeld. En er zijn volop mogelijkheden om individueel of als groep aan de slag te gaan. In de grote steden van het bisdom zijn voedsel- en kledingbanken actief. Zij zijn altijd om vrijwilligers verlegen. De opvangcentra voor asielzoekers zitten vol. Een deel van deze mensen zal als vluchteling erkend worden en zich definitief in ons land vestigen. De christenen onder hen zullen zich tot de parochie richten met religieuze en maatschappelijke vragen. In parochies zijn ziekenbezoekgroepen actief.

Parochies zetten zich ook in voor gevangenen in de eigen omgeving, of door het schrijven van brieven voor mensen die wegens hun politieke of religieuze overtuiging gevangen zijn. Dit laatste gebeurt dan vaak samen met de lokale afdeling van Amnesty International. Parochies kunnen op diaconaal gebied heel goed samenwerken met andere partners zoals de Vincentiusvereniging. Soms bieden zij gezinnen ook de mogelijkheid om met vakantie te gaan.

Voor een geloofsgemeenschap liggen hier belangrijke taken.

Paus Franciscus zal in het heilig Jaar van Barmhartigheid enkele malen concreet getuigen van de werken van barmhartigheid.

Heilig Jaar van Barmhartigheid

Barmhartig zoals de Vader

Jezus Christus is het gelaat van de barmhartigheid van de Vader. [...]
Er zijn ogenblikken waarop wij met nog meer aandrang geroepen worden de blik gericht te houden op de barmhartigheid om zelf metterdaad teken te worden van het handelen van de Vader. Daarom heb ik een Buitengewoon Jubileum van de Barmhartigheid afgekondigd als een gunstige tijd voor de Kerk om het getuigenis van de gelovigen sterker en doeltreffender te maken. (1-3)

God is liefde

“God is liefde” (1 Joh. 4, 8.16), zegt de evangelist Johannes voor de eerste en enige keer in heel de Heilige Schrift. Deze liefde wordt intussen zichtbaar en tastbaar gemaakt in heel het leven van Jezus. Zijn persoon is niets anders dan liefde, een liefde die zich geeft om niet. Zijn relaties met de mensen die Hem benaderen, laten iets unieks en onherhaalbaars zien. De tekenen die Hij doet, vooral ten opzichte van zondaars, van arme, buitengesloten, zieke en lijdende personen, staan in het teken van de liefde. Alles in Hem spreekt van barmhartigheid. Niets in Hem is zonder medelijden. [...] Ook de roeping van Matteüs staat in het perspectief van de barmhartigheid. Toen Jezus aan het tolhuis voorbijkwam, richtten zijn ogen zich op die van Matteüs. Het was een blik vol barmhartigheid, die de zonden van die man vergaf, en de weerstand van de andere leerlingen overwinnend, koos Hij hem, de zondaar en tollenaar, om een van de Twaalf te worden. (8)

Geroepen om te leven van barmhartigheid

In de parabellen die gewijd zijn aan de barmhartigheid, openbaart Jezus de natuur van God als die van een Vader die zich nooit gewonnen geeft, totdat Hij de zonde heeft opgeheven en de afwijzing heeft overwonnen met medelijden en barmhartigheid. Wij kennen deze parabellen, drie met name: die van het schaap dat verloren was, en het verloren muntstuk en die van de vader en zijn twee zoons (vgl. Luc. 15, 1-32). In deze parabellen wordt God altijd voorgesteld als vol van vreugde, vooral wanneer Hij vergeeft. Hierin vinden wij de kern van het evangelie en van ons geloof, omdat de barmhartigheid wordt voorgesteld als de kracht die alles overwint, die het hart met liefde vervult

en troost met de vergeving. Uit een andere parabel halen wij bovendien een onderricht voor onze christelijke levensstijl. Uitgedaagd door de vraag van Petrus hoe vaak men moest vergeven, antwoordt Jezus: “Neen, zeg Ik u, niet tot zevenmaal toe, maar tot zeventigmaal zevenmaal” (Mat. 18, 22), en Hij vertelde de parabel van de “meedogenloze dienaar”. Deze, door zijn heer geroepen om een grote som terug te betalen, smeekt hem om zijn knieën en de heer schenkt hem zijn schuld kwijt. Maar onmiddellijk daarna ontmoet hij een andere dienaar zoals hij, die hem een paar cent schuldig is en hem op de knieën smeekt medelijden te hebben, maar hij weigert en laat hem gevangen zetten. Dan ontsteekt de heer, wanneer hij dit te weten is gekomen, in grote toorn en na die dienaar weer te hebben geroepen zegt hij tegen hem: “Had jij dan ook geen medelijden moeten hebben met je mededenaar, zoals ik met jou medelijden heb gehad?” (Mat. 18, 33). En Jezus sloot af: “Zo zal ook mijn hemelse Vader met ieder van u handelen die niet zijn broeder van harte vergiffenis schenkt” (Mat. 18, 35).

De parabel bevat een diep onderricht voor ieder van ons. Jezus zegt dat medelijden niet alleen het handelen van de Vader is, maar het criterium wordt om te begrijpen wie zijn ware kinderen zijn. Kortom, wij zijn geroepen te leven van barmhartigheid, omdat ons als eersten barmhartigheid is bewezen. Het vergeven van beledigingen wordt de duidelijkste uitdrukking van de barmhartige liefde en is voor ons christenen een imperatief waarvan wij niet mogen afzien. Hoe moeilijk lijkt het zo vaak om te vergeven! En toch, de vergeving is het instrument dat in onze broze handen is gelegd om de vrede van het hart te bereiken. Wrok, woede, geweld en wraak laten varen is een noodzakelijke voorwaarde om gelukkig te leven. Laten wij derhalve de aansporing van de apostel aanvaarden: “De zon mag over uw toorn niet ondergaan” (Ef. 4, 26). En luisteren wij vooral naar het woord van Jezus, die de barmhartigheid heeft gesteld als een levensideaal en als een criterium van geloofwaardigheid voor ons geloof: “Zalig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden” (Mat. 5, 7), is de zaligspreking waardoor wij ons met een bijzondere inzet moeten laten inspireren in dit Heilig Jaar. (9)

Motto van het Heilig Jaar

Wij willen dit Jubeljaar beleven in het licht van het woord van de Heer: barmhartig als de Vader. De evangelist vermeldt het onderricht van de Heer, die zegt: “Weest barmhartig, zoals uw Vader barmhartig is” (Luc. 6, 36). [...] Barmhartig zoals de Vader is dus het “motto” van het Heilig Jaar. [...] (13-14)

De werken van barmhartigheid

Het is mijn vurig verlangen dat het christenvolk gedurende het Jubeljaar nadenkt over de werken van lichamelijke en geestelijke barmhartigheid. Het zal een manier zijn om ons geweten wakker te schudden, dat vaak ingeslapen is ten overstaan van het drama van de armoede, en om steeds meer door te dringen tot de kern van het evangelie, waar de armen de bevoorrechten zijn van de goddelijke barmhartigheid. De prediking van Jezus houdt ons deze werken van barmhartigheid voor, opdat wij kunnen begrijpen of wij wel of niet leven als zijn leerlingen. Laten wij opnieuw de werken van lichamelijke barmhartigheid ontdekken: te eten geven aan de hongerigen, te drinken geven aan de dorstigen, de naakten kleden, de vreemdelingen opnemen, de zieken bijstaan, de gevangenen bezoeken, de doden begraven. En laten wij niet de werken van geestelijke barmhartigheid vergeten: de twijfelenden raad geven, de onwetenden onderrichten, de zondaars vermanen, de bedroefden troosten, beledigingen vergeven, lastige personen geduldig verdragen, tot God bidden voor de levenden en de doden. (15)

Paus Franciscus

Uit: ‘*Misericordiae vultus*’ (bul met de afkondiging van het buitengewoon jubileum van de barmhartigheid)

Het heilig Jaar van Barmhartigheid wordt geopend op 8 december 2015 (hoogfeest van de Onbevleete Ontvangenis) en afgesloten op 20 november 2016 (hoogfeest van Christus, Koning van het Heelal).

JEZUS CHRISTUS IS HET GELAAT VAN DE BARMHARTIGHEID VAN DE VADER

Icoon geschilderd door zr. Irene osb, OLV Abdij Oosterhout.

“We zijn allen zondaars. Gods barmhartigheid kan ons omvormen”, tweet paus Franciscus eind juli 2015. En begin augustus ook: “De ontmoeting met Christus kan ons leven compleet veranderen”. In twee zinnen lezen we ons geloof. Ze zijn heel centraal. Lezen we daarvoor ook het verhaal van de genezing van de lamme zoals Markus het ons vertelt (Markus 2,1-12).

Vanaf het begin vertelt Markus dat Jezus voortdurend op weg is en dat Hij overal mensen ontmoet. Mensen volgen Hem naar zijn huis, naar eenzame plekken, en langs het meer.

Sommigen nodigt Hij uit om Hem overal te volgen, tot in Jeruzalem, tot onder het kruis. Deze zendt Hij ook weer uit om de verkondiging van het evangelie voort te zetten.

Bekering en genezing

Overal waar Jezus mensen ontmoet, predikt Hij de bekering omwille van het Rijk van God. En overal geneest Hij mensen. De ontmoeting met de lamme is niet het eerste genezingsverhaal dat Markus ons vertelt. Hij bericht ons al over de uitdrijving van een onreine geest; de genezing van de schoonmoeder van Petrus en de genezing van een melaatse.

Toen Jezus enige dagen later in Kafarnaüm was teruggekeerd, en men hoorde dat Hij thuis was, stroomden de mensen in zulk een aantal samen, dat zelfs de ruimte vóór de deur geen plaats meer bood toen Hij hun zijn leer verkondigde.

Men kwam een lamme bij Hem brengen, die door vier mannen gedragen werd. Omdat zij wegens de menigte geen mogelijkheid zagen hem dicht bij Jezus te brengen, legden ze het dak bloot boven de plaats waar Hij zich bevond, maakten er een opening in en lieten het bed, waarop de lamme uitgestrekt lag, zakken. Toen Jezus hun geloof zag, zei Hij tot de lamme: “Mijn zoon, uw zonden zijn u vergeven.”

Er zaten enkele schriftgeleerden bij en dezen zeiden bij zichzelf: “Wat zegt die man daar? Hij spreekt godslasterlijk! Wie anders kan er zonden vergeven dan God alleen?” Uit zichzelf wist Jezus aanstonds dat zij zo redeneerden, en Hij zei hun: “Wat redeneert gij toch bij uzelf? Wat is gemakkelijker, tot de lamme te zeggen: Uw zonden zijn u vergeven, of: Sta op, neem uw bed en loop? Welnu, opdat ge zult weten, dat de Mensenzoon macht heeft op aarde zonden te vergeven, sprak Hij tot de lamme: Ik zeg u, sta op, neem uw bed mee en ga naar huis.”

Hij stond op, nam zijn bed en voor aller ogen ging hij onmiddellijk naar buiten. Iedereen stond er versteld van, en ze verheerlijkten God en zeiden: “Zoiets hebben wij nog nooit gezien.”

Markus 2, 1-12

DE 7 GEESTELIJKE WERKEN VAN BARMHARTIGHEID

Markus schrijft dat het huis overvol is, ook aan de deur is het al dringen. En vervolgens vertelt hij dat men een zieke komt brengen, een lamme in dit geval.

Er is nog een bijzonder feit: de lamme wordt gedragen. De dragers hebben de nood van deze mens onderkend, en weten dat zij het heil bij Jezus moeten zoeken. En degenen die de lamme dragen, zijn zo vrij om het dak boven het hoofd van Jezus open te leggen. Zo komt de zieke waar zij hem willen hebben.

Maar de reactie van Jezus is anders dan bij de genezing van de melaatse (Markus 1, 40-45). Bij het zien van de melaatse is Hij door medelijden bewogen. Nu Hij de lamme ziet, spreekt Hij over het geloof dat Hij opmerkt. Dat Jezus over geloof spreekt, is een tweede opmerkelijk feit. Wiens geloof kan men afvragen? Het geloof van de dragers, of van de lamme? We houden het gewoonlijk op een gezamenlijk geloof: en de dragers en de lamme. Nu komt een derde nieuw element in het evangelie aan de orde. Het geloof brengt Jezus namelijk tot iets wat tot dan toe ook niet in het evangelie aan de orde geweest is: Hij vergeeft zonden.

Door dit laatste nieuwe komt er nog een ander aspect aan het licht: de oppositie tegen Jezus begint actief te worden. Het waren niet de boze geesten die Hem dwars zouden zitten, hoewel ze Hem kenden. Het zijn de Schriftgeleerden, de Farizeeën en Herodianen die de tegenstand gaan vormen. Het zijn niet de gezangen, noch zijn prediking waar men aanstoot aan neemt, maar wel aan de vergeving van de zonden. Want zo zeggen zijn tegenstanders: wie anders dan God alleen kan zonden vergeven? En vervolgens verwijten ze Hem dat Hij omgaat met zondaars en tollenaars.

Genezen naar ziel en lichaam

Jezus antwoordt hierop: Ik ben gekomen om zondaars te roepen. Daarmee zijn we in het hart van het evangelie: Jezus geeft zijn leven niet tot ons lichamen welzijn. Hij geeft zijn leven als vergeving van zonden van velen. Zijn tegenstanders geeft Jezus op een bijzondere wijze replek: wat is gemakkelijker? Iemand te genezen naar lichaam?

Of iemand te genezen naar ziel? Jezus doet beide: Hij vergeeft de zonden, en Hij doet de lamme weer opstaan en lopen. En Hij doet het laatste om het eerste te bewijzen.

Daarmee is niets gezegd over het verband tussen zonde en verlamdheid. De discussie daarover wordt wel gevoerd, maar niet in het Markusevangelie. (Het meest heldere voorbeeld voor die discussie vinden we in Johannes 9.) Wel is er nu iets gezegd over de macht die Jezus heeft. Hij is de Mensenzoon, een titel die hier in het Markusevangelie voor het eerst valt. De tweede keer is in ditzelfde hoofdstuk als Jezus verklaart dat de Mensenzoon Heer van de sabbat is. Jezus openbaart op deze wijze in twee tekens wie Hij is, namelijk de Mensenzoon. En het is Hem te doen om ons geestelijk én om ons lichamenlijk welzijn, en wel in die volgorde.

Barmhartigheid doen

Vier mensen dragen de lamme naar Jezus toe. Barmhartigheid is een doe-woord. Barmhartigheid drukt zich uit in doen. Men verbindt het dan ook vaak met drie werkwoorden: zien, bewogen worden en in beweging komen. Hoewel het er nu niet met zoveel woorden staat, vul ik die witte plek in het verhaal toch zo in: de vier die de lamme naar Jezus dragen, waren bewogen met deze zieke. En dat niet alleen, ze komen dus ook in beweging. En ze gaan tot het uiterste. Zij vormen met z'n vieren een voorbeeld van hoe barmhartigheid een menselijke maat krijgt: samen zorg waar maken.

Door de ontmoeting met Jezus verandert het leven van de lamme geheel, en wel in dubbel opzicht. Hij vergeeft hem zijn zonden, en Hij stelt hem in staat te lopen. De lamme is daarmee niet meer afhankelijk van anderen, maar hij kan zijn leven weer zelfstandig op pakken. En opnieuw, hoewel niet gezegd: ook het leven van de dragers is door deze ontmoeting veranderd. Zelfs van allen die er zijn. Ze zeggen: wij hebben zoiets nog nooit gezien.

Goddelijke barmhartigheid

De woorden van Jezus geven de barmhartigheid een dubbele dimensie. Enerzijds het zien van de nood van de

ander; en anderzijds die van de zonden-vergeving. Zo krijgen we inzicht in de goddelijke dimensie van barmhartigheid. De goddelijke barmhartigheid is – zo weten we uit andere delen van de Schrift – verbonden met gerechtigheid en waarheid.

Barmhartigheid van God is de oerbron (primus radix) waarop alles is terug te voeren. Het is aan deze barmhartigheid dat wij het leven te danken hebben. Door deze barmhartigheid heeft God zijn Zoon gezonden om ons te roepen. Maar barmhartigheid blijft leeg als de verbondenheid met gerechtigheid en waarheid wordt losgelaten. Deze barmhartigheid is het centrum van de verkondiging van het evangelie van Jezus Christus. Gods barmhartigheid is groter dan wij kunnen denken.

De ontmoeting met Christus

Maar zijn barmhartigheid wil ook dat er gerechtigheid gebeurt, en dat de waarheid aan het licht komt. Jezus geeft dan ook zijn leven tot vergeving, zodat waarheid en gerechtigheid werkelijkheid worden. Dat leidt ons naar het sacrament van boete en verzoening. Dit sacrament is een van de genezende sacramenten (het andere is het sacrament van de ziekenzalving). Het sacrament vraagt om de beweging van een hart dat zoekt naar waarheid en gerechtigheid. Dat hart wordt gevoed door de hoop op de goddelijke barmhartigheid. Dat sacrament vraagt om Jezus te willen ontmoeten, en zo tot een nieuwe invulling te komen van het eigen leven.

Als een mens oprecht de zonden belijdt die hij of zij maakt, zal er vergeving zijn, zo mogen wij geloven ook op grond van dit evangelieverhaal. En nu is het bijzondere: dat kan uit eigen beweging; het kan ook gebeuren omdat anderen je er toe aanzetten. En soms moet er het één en ander worden opengelegd of opengebrouwen om de ontmoeting ook werkelijk te laten plaatsvinden.

Gods barmhartigheid zal ons omvormen; en de ontmoeting van Christus zal heel ons leven veranderen.

Diaken Vincent de Haas

1. DE ZONDAARS VERMANEN

2. DE ONWETENDEN ONDERRICHTEN

3. BIDDEN VOOR DE LEVENDEN EN OVERLEDENEN

4. GOEDE RAAD GEVEN IN MOEILIKHEDEN

5. DE BEDROEFDEN TROOSTEN

6. HET ONRECHT GEDULDIG LIJDEN

7. BELEDIGINGEN VERGEVEN

In het Matteüsevangelie worden de lichamenlijke werken van barmhartigheid genoemd (Matteüs 25, 31-46). Minder bekend zijn de zeven geestelijke werken van barmhartigheid.

Het gaat de Kerk om de hele mens. De kerkvader Augustinus maakte in de vijfde eeuw al een onderscheid tussen de 'beneficentia in corpus proximi' (zorg voor het lijf van de naaste) en de 'beneficentia in animam proximi' (zorg voor de ziel van de naaste). In de middeleeuwen werd dit onderscheid verder uitgewerkt tot de geestelijke werken van barmhartigheid.

Deze zeven werken krijgen concreet gestalte in het leven van parochies. Eigenlijk is de hele zielzorg erop gericht de mens te helpen zijn eeuwig einddoel, God, te bereiken.

Gelovigen worden aangespoord om na te denken over de vragen van goed en kwaad, en het eigen hart daarop te onderzoeken. De heilige Ignatius bepleit bijvoorbeeld een dagelijks gewetensonderzoek, oftewel 'levensgebed'. Daarin dank je God, onderzoek je wat je niet goed hebt gedaan, vraag je om vergeving en maak je nieuwe voornemens.

De Kerk geeft geloofsonderricht. Dit gebeurt onder meer bij de (initiatie) sacramenten, op scholen en in parochiële groepen, en ook bijvoorbeeld bij de alpha-cursus. Bidden voor de levenden en de overledenen is onderdeel van de liturgie. Meestal wordt de heilige Mis opgedragen voor een overledene. De Kerk bidt voor hem en beveelt hem bij God aan.

Daarnaast is er het persoonlijke gebed en zijn er ook gebedsgroepen,

zoals 'Mothers Prayers', waarbij moeders bidden voor de kinderen en hen aan God toevertrouwen.

In parochies zijn vaak bezoek- en rouwgroepen actief. Zij staan mensen bij die in moeilijkheden verkeren. De leden trachten hen bij te staan bij de verwerking van hun verlies.

Sommige werken liggen meer op het persoonlijke vlak. Zo leven we Gods barmhartigheid voor als we mensen van harte durven vergeven en niet blijven hangen in het verleden. Vaak is het beter onrecht te verdragen dan er meteen boven op te springen. Op deze manier dragen we bij aan de opbouw van een beschaving van liefde.

(Foto: R. Mangold)

(Foto: R. Mangold)

INTERVIEW - DIAKEN JOCHEM VAN VELTHOVEN

GOD RECHT IN DE OGEN KIJKEN

Het heilig Jaar van Barmhartigheid vraagt aandacht voor het sacrament van boete en verzoening. Hoe gaat het in zijn werk en moet je het leren? We vragen het aan Jochem van Velthoven. Op 10 mei 2015 werd hij diaken gewijd en op 7 november van dit jaar ontvangt hij de priesterwijding.

Voor hij mijn vragen beantwoordt, pakt hij de Bijbel met de lezing van de dag: "Komt allen tot Mij die uitgeput zijn en onder lasten gebukt, en Ik zal u rust en verlichting schenken [...] mijn juk is zacht en mijn last is licht" (Matteüs 11, 28-30). Jochem: "Het is een uitnodiging om bij Christus te komen en de dingen die je neerdrücken bij Hem te brengen. Want in het leven is het zoals Paulus zegt: 'Ik doe niet het goede dat ik wil, maar het kwade dat ik niet wil'" (Romeinen 7, 19).

"Het sacrament van boete en verzoening gaat over wat je afhoudt van God, je naaste en jezelf. Dat je óver iemand hebt gesproken in plaats van mét die persoon bijvoorbeeld. Dat je geen tijd hebt genomen voor je relatie met God. Dat je zo vastgeplakt zit aan je telefoon dat je niet bezig bent met de mensen om je heen. We worden in elke eucharistieviering uitgenodigd naar 'binnen' te kijken: Wat heb ik gedaan of nagelaten? Zelf neem ik elke avond mijn dag door, bedenk waar ik dankbaar voor ben en waar ik spijt over heb. Dat laatste vraagt eerlijk naar jezelf kijken, vergeving vragen en God om hulp vragen om het morgen beter te doen."

"Je relatie met God onderhouden is belangrijk. Je beschikt niet over je eigen leven. Je hebt het van God gekregen, met je talenten, en je mag het aan God teruggeven, zodat Hij in jou kan werken. Ik vind het belangrijk om voor God te staan om mijn eigen leven aan Hem voor te leggen."

"Dan stel ik me de vraag: God is zo goed, waarom lukt het me dan niet om altijd het goede te doen? Waarom lukt dit me niet, of dat me niet? Daar baal ik dan van. Dat wil ik uitspreken voor God."

"Door mijn eigen tekorten besef ik heel goed dat ik het niet alleen kan en dat ik God nodig heb. Naderen tot het sacrament van boete en verzoening is mezelf in het perspectief plaatsen van God. Ik mag voor God staan en ja dat is een verlangen geworden. Maar als ik naar mijn biecht onderweg ben, is dat niet altijd 'fijn'. De vorige keer heb ik misschien hetzelfde gezegd, of ik baal van wat ik heb gedaan, omdat het zo'n contrast is met de goedheid van God. En in het begin dacht ik ook wel: wat zal die priester er niet van zeggen."

"Ik ben niet grootgebracht met een biechtpraktijk. Dus toen ik voor het eerst ging biechten was ik best wel zenuwachtig. Op internet had ik biechtspiegels gevonden en een excelsheet met wel honderd vragen. Maar met alles wat ik had verzameld, wist ik nog niet goed wat ik moest doen. Maar ik heb de stap gezet. God was daar in aan het werk. Hij riep mij tot het priesterschap en ik was bezig met te antwoorden. Hij zei: kom maar, zeg maar waar je spijt van hebt. Dus ik bleef na de viering achter in de kerk met de pastoor en die leidde me erdoorheen. Hij was heel vriendelijk, en ik heb aan God kunnen zeggen wat ik wilde. Maar de diepte van Gods liefdevolle barmhartigheid heb ik later pas echt kunnen voelen, daarvoor was de eerste keer misschien te spannend."

"Het is een oefening. Op een gegeven moment wordt het je 'eigen'. Dus later heb ik wel momenten gehad die me heel erg hebben geraakt. Bijvoorbeeld tijdens de retraite voor mijn diakenwijding. Ik bad de oefening van berouw:

Heer, wees uw zondaar genadig. En tijdens dat gebed klonk plots: uw zonden zijn u vergeven. Ik keek nog nét niet achterom. Ik had het innerlijk gehoord en heb kort voor de wijding in het sacrament heel concreet Gods vergevende liefde ervaren."

"Het is goed om aan God vergeving te vragen en kracht te ontvangen. Wat je kan weerhouden is je eigen kleinheid en zondigheid. De eerste keer is het zeker een grote stap, maar als je die eenmaal hebt gezet, en God trekt je daar al naartoe, groeit het verlangen. Als je de goedheid en liefde van God ervaart, zie je beter je eigen donkere plekken. Tegenover de liefde van God, die ook eisen aan ons stelt, staat het kwaad, de duivel. Daar spreken we weinig over, maar het is een reële werkelijkheid. We moeten het kwaad in het licht zetten, want als we er niet naar kijken, kan het zijn eigen gang gaan. Denk maar aan iets kleins als het over mensen praten. Het is alsof een stemmetje zegt: wat maakt dat uit? Maar het maakt zeker uit."

"In het sacrament mag je de liefde van God ervaren. De priester bij wie je biecht geeft aan: fijn dat je er bent. Zoals de vader van de verloren zoon in de parabel. Na het kruisteken word je uitgenodigd om je schuld te belijden. Het is belangrijk om dit uit te spreken, ook al weet God al wat je wil zeggen. Soms zit je stotteren en te stuntelen, wil je iets misschien niet zeggen. Maar paus Franciscus zegt: leg je zelf geen vinger op de mond, maar laat Christus dat doen. Als je ergens niet over praat, blijft het in je werken. Het helpt om het letterlijk 'uit' te spreken. Dat hoeft niet over ingewikkelde dingen te gaan. Je relatie met God is net als een gewone relatie, waarin je elkaar in de ogen moet kunnen kijken en 'sorry' moet kunnen zeggen voor dingen die niet goed gingen."

Daphne van Roosendaal

24 UUR VOOR DE HEER

Paus Franciscus riep dit voorjaar parochies wereldwijd op om hun kerken een dag lang open te stellen voor aanbidding van het Heilig Sacrament en tegelijk gelegenheid te geven voor het sacrament van boete en verzoening ofwel de biecht. Hij gaf dit initiatief als titel mee: '24 uur voor de Heer' met als doel om in het licht te stellen dat 'God rijk is aan barmhartigheid' (Ef. 2, 4).

Mgr. Liesen nam, samen met de andere Nederlandse bisschoppen, de oproep van de paus over en nodigde parochies en gelovigen uit om mee te doen met '24 uur voor de Heer'. Vanwege de planning en de korte termijn werd in onze parochie, de Jeruzalemparochie in Breda, besloten om dit initiatief samen te laten vallen met de zondag van de goddelijke barmhartigheid die een bijzondere aandacht krijgt in de Mariakerk. Het vullen van 24 uur was nog iets te hoog gegrepen, maar we wilden wel de beide kernelementen van dit initiatief onder de aandacht van parochianen en anderen brengen.

Eilanden van barmhartigheid

We lieten ons inspireren door het krachtige beeld dat de paus zelf gebruikte en zoals hij de geloofsgemeenschappen in onze dagen en onze wereld graag wil zien: eilanden van barmhartigheid in een zee van onverschilligheid. De paus ziet barmhartigheid van mensen ten opzichte van elkaar als een uitvloeisel van Gods eigen barmhartigheid ten opzichte van de mens. Zonder zelf in aanraking te zijn geweest met de barmhartige, vergevende liefde van God is het dus onmogelijk om elkaar zo'n goddelijke barmhartigheid te bewijzen. Hij zegt het zo: "Wanneer wij nederig Gods genade afsmecken en onze eigen beperktheden accepteren, kunnen we ons vertrouwen stellen in de oneindige mogelijkheden die de liefde van God ons aanreikt. Tevens zijn we in staat om tegenstand te bieden aan de duivelse bekoring om te denken dat we met eigen inspanningen onze wereld en onszelf

kunnen redden. De liefde van God breekt door de onverschilligheid heen," schrijft de paus. "Broeders en zusters, hoe groot is mijn verlangen dat alle plaatsen waar de Kerk aanwezig is, in het bijzonder onze parochies en onze gemeenschappen, eilanden van barmhartigheid worden in een zee van onverschilligheid!"

Sacrament van verzoening

Op zondag 12 april ging de Mariakerk om 8.45 uur open en waren er twee priesters in albe en met paarse stola in de kerk zichtbaar aanwezig om het sacrament van verzoening te bedienen. Omdat met name oudere mensen soms negatieve associaties hebben met de vaak donkere en benauwende biechtstoelen, kozen we ervoor om niet in een biechtstoel plaats te nemen maar in een kerkbank op een rustig punt in de kerk, buiten gehoorsafstand van overige kerkbezoekers. Wanneer een biechteling toch graag de anonimiteit van de biechtstoel wenst, dan is het wel goed om die optie ook aan te kunnen bieden: het gaat er immers om de drempel tot het sacrament zo laag mogelijk te maken en dat is voor iedere gelovige weer anders.

Eucharistieviering en aanbidding

Om 9:30 uur begon de eucharistieviering. Bij het altaar was een grote afbeelding van de goddelijke barmhartigheid geplaatst versierd met bloemen en brandende kaarsen. De kerkgangers die dat wilden, waren in de gelegenheid om een devotielichtje bij de beeltenis te plaatsen. De liturgie was die van de 2e zondag van Pasen en in de verkondiging werd ook een brug geslagen tussen eucharistie, aanbidding en het boetesacrament aan de hand van het evangelie. Na het Communielied werd de altaartafel voorbereid op de uitstelling van het Allerheiligste in de monstrans en volgde de aanbidding, geopend met bewieroking van het Sacrament en het gezamenlijk zingen van een sacramentslied. Na een korte meditatieve tekst volgden er 5 minuten van stil gebed en vervolgens werd de rozenkrans van de goddelijke

barmhartigheid gebeden zoals we die kennen van zr. Faustina. Afgesloten werd er om 11:30 uur met de zegen.

De paus nodigt uit

Veel Nederlandse katholieken zijn vervreemd geraakt van deze kerkelijke gebruiken waartoe paus Franciscus ons uitnodigt. Het vraagt daarom enige moed en een goede voorbereiding (ook door catechese) om een dergelijke activiteit voor velen toegankelijk en vruchtbaar te maken. Het initiatief '24 uur voor de Heer' blijkt een opmaat te zijn naar een heel 'jaar voor de Heer': een heilig Jaar of Jubileum gewijd aan de barmhartigheid, uitgeroepen door de paus. Dat is een mooie kans om met name het sacrament van boete en verzoening én de aanbidding als eucharistische gebedsvorm op parochieniveau weer onder de aandacht van gelovigen te brengen als geestelijke krachtbronnen voor het persoonlijk- en het parochieleven.

Lars Peetam, pr.

Pastoor Jeruzalemparochie Breda-Zuid

In het heilig Jaar van Barmhartigheid vindt '24 uur voor de Heer' wereldwijd plaats op vrijdag 4 en zaterdag 5 maart.

DE HEILIGE VAN BIECHTVADERS

Wanneer je met de trein naar België reist, passeer je in Roosendaal een kerk met twee priemende torens. Het is de Onze Lieve Vrouwekerk, momenteel in gebruik als parochiekerk van de Roosendaalse Sint Norbertusparochie. Tot het begin van deze eeuw was het een rectorale hulpkerk van de redemptoristen. Deze congregatie werkte niet in de parochies, maar verzorgde in het hele land missieweken. Vanuit de spoorstad Roosendaal waren veel steden en dorpen in de regio goed bereikbaar.

Alfonsus de Liguori

De redemptoristen zijn gesticht in de achttiende eeuw door Alfonsus de Liguori, heilige en kerkleraar. Alfonsus werd in 1696 in Napels geboren in een adellijk gezin. Hij studeerde eerst rechten en was op zestienjarige leeftijd al advocaat. Op negentienjarige leeftijd voerde hij zijn eerste proces. Vier jaar later verloor hij door intriges een proces. Deze gebeurtenis zette hem aan het denken en hij besloot tot ontsteltenis van zijn omgeving priester te worden. Hij ging naar het seminarie en drie jaar later, op 21 december 1726, ontving hij de priesterwijding. Hij ging werken onder de allerarmsten in Napels. Hij probeerde hen met alle middelen te bereiken, door zijn eenvoudige preken maar ook door het componeren van liederen. Een van de bekendste Italiaanse kerstliederen 'Tu scendi dalle stelle' (Jij daalt neer van de sterren), is van zijn hand. Al snel werd hij een gevierd predikant.

Zielzorg

Alfonsus werd ziek. Zijn artsen adviseerden hem naar het platteland te gaan om uit te rusten. Zo kwam hij in het kleine dorpje Scala. Daar genas hij. Tegelijkertijd ontdekte hij dat de plattelandbevolking nog meer behoefte had aan zielzorgers dan de stedelijke bevolking. Deze ervaring bracht hem ertoe om in 1731 samen met Celeste Crostarosa de redemptoristinnen te stichten. Een jaar later volgden de redemptoristen. Zij richtten zich op het geven van volksmissies om de bevolking een besef te geven van de liefdevolle

aanwezigheid van God. Hij wijdde dertig jaar van zijn leven aan de leiding van zijn congregatie. In 1762 werd hij benoemd tot bisschop van het kleine bisdom Sant' Agata dei Goti nabij Napels. In 1775 trad hij wegens ziekte af en bracht de laatste jaren van zijn leven door in het door hem gestichte klooster Pagani bij Napels. Twaalf jaar later, in 1787, stief hij. Toen de paus het bericht van zijn sterven vernam riep hij uit: "We hebben een heilige verloren."

(Foto: A. Praefcke, Wikipedia)

Barmhartige biechtvaders

De wapenspreuk van de redemptoristen is ontleend aan Psalm 130: Copiosa eum redemptio (Bij Hem is de verlossing overvloedig). Voor zijn tijdgenoten was dit allerm minst vanzelfsprekend. Velen leden onder het beeld van een strenge onbarmhartige God. In de theologie domineerde het jansenisme. Deze stroming leerde dat men enkel vergeving van zonden kon krijgen bij een volmaakt berouw. Dit betekende dat de zondaar niet alleen berouw had, omdat hij de wetten van God overtreden had, maar ook omdat hij de liefde van God gekwetst had. Wanneer iemand onvolmaakt berouw had, werden in de biecht de zonden niet vergeven en kon de boeteling de heilige Communie niet ontvangen.

Alfonsus had een andere opvatting over de rol van de biechtvader. Hij legde deze neer in verschillende boeken zoals 'Homo apostolicus' (Apostolisch man) en de 'Praxis confessionarii' (De praktijk van de biechtvader). Het eerste kende maar liefst 188 herdrukken. Voor hem was een biechtvader geen strenge rechter, maar een priester die de barmhartigheid van God zichtbaar maakte. Hij adviseerde biechtvaders trouw te zijn aan het katholieke geloof en de katholieke moraal. Hij herhaalde dat de biechtvader de zondaar moest vergeven en het hart van de penitent zo moest verlichten dat hij zijn leven zou veranderen. Hij besteedde zelf veel tijd aan het biecht horen. Hij probeerde scrupuleuze mensen van hun angsten af te helpen en spoorde zijn medebroeders aan mensen niet onnodig bang te maken. Hij streefde ernaar mensen te bemoedigen.

God en het geweten

Alfonsus de Liguori baseerde zijn opvattingen en spiritualiteit op een gedegen kennis van de moraaltheologie. In zijn hoofdwerk over de moraaltheologie leert hij dat de vereisten van Gods wet in ons hart gegrift staan en ten volle door Jezus Christus zijn geopenbaard. Deze openbaring wordt door de Kerk op een gezaghebbende manier uitgelegd. Het is aan de mens om in vrijheid het goede en het ware te aanvaarden en zo zijn eindbestemming te bereiken. Zo bereikt Alfonsus een evenwicht tussen de wil van God enerzijds en de vrijheid van het menselijk geweten anderzijds.

In 1839 werd Alfonsus heilig verklaard en in 1871 is hij uitgeroepen tot kerkleraar. Paus Pius XII riep hem uit tot patroon van de biechtvaders en moraaltheologen.

Hans de Jong

(Foto's: R. Mangold)

INTERVIEW

BEWEGING VAN BARMHARTIGHEID

In de H. Augustinusparochie in Breda is de Beweging van Barmhartigheid actief, vooral in de wijken Heusdenhout en Brabantpark. Een van initiatiefnemers was Jos Lambregts. Hij was al actief in de parochiële Caritas. Hem sprak vooral de doelstelling zorg voor je naaste zeer aan: "Jezus was en is voor mij een voorbeeld," vertelt hij. Kees Machielsen sluit zich daarbij aan: "Christus is mijn voorbeeld, net als ik zoon van God, al is Hij het met een Hoofdletter. In feite is Hij mijn grote en wijze broer. Dagelijks bid ik in mijn avondgebed dat ik dit nog lang mag doen. (Hij knipoogt.) Daar zit ook wel een beetje egoïsme in, dat me nog een lang leven beschoren mag zijn."

'Als ik de liefde niet heb'

De Beweging van Barmhartigheid hoort bij de Caritas van de H. Augustinusparochie. Mensen die een taak in diaconie op zich nemen, kunnen dat beter doen als ze daarin iets van zichzelf geven, legde de Parochiële Caritas neer in een officiële visienota. Daarin citeert deze Paus Benedictus XVI (Deus Caritas Est, nr. 34): "In zijn hymne op de liefde leert de heilige Paulus ons dat liefde altijd meer is dan alleen handelen: 'Al deel ik heel mijn bezit uit, al geef ik mijn lichaam prijs aan de vuurdood: als ik de liefde niet heb, baat het mij niets' (1 Kor. 13, 3). Deze hymne moet de Magna Charta van alle kerkelijk dienstwerk zijn. [...] Het persoonlijke, innerlijke deelnemen aan de nood en het lijden van de ander wordt zo een gedeeltelijke gave van mijzelf voor hem. Opdat de gave niet vernederend voor hem is, moet ik de ander niet alleen iets van mijzelf maar mijzelf geven, als persoon daarin aanwezig zijn."

Concrete hulp

Hier geeft de Beweging van Barmhartigheid handen en voeten aan door momenten van

gebed en concreet dienstwerk. "Het gebed geeft mij de kracht om zorg te geven aan de minder bedeelde," vertelt Jos Lambregts. Naast hem is ook Kees Machielse deelnemer van het eerste uur. Als hoofd gemeenschapsopbouw van de Michaelparochie sinds begin 1997 werd hij veelvuldig geconfronteerd met vragen als: Kan iemand mij naar de kerk brengen? Kan iemand voor me boodschappen doen? Me naar het borstonderzoek of naar het ziekenhuis brengen? "Dat deed ik graag en later hielp mijn vrouw daar ook nog bij, omdat we toch twee auto's hadden." Ook de overburen in de ouderenwoningen doen een beroep op hem, al zijn dat meer onderhoudsklusjes. Merkt hij dat het gebed en zijn betrokkenheid helpen? "Ja, door de dankbaarheid van de mensen die je helpt. Ik begon het toch ook als een roeping te voelen. Je kunt echt iets betekenen voor je medemensen."

Christus spoort ons aan

Elly Prinse en Christien Somers zijn later bij de beweging betrokken geraakt. Elly via het secretariaat van de Fraters van Tilburg in Vught en Christien via een oproep in de

nieuwsbrief van de parochie: "Er werden mensen gevraagd die op zondag bereid waren om mensen vanuit het verzorgingshuis te vergezellen naar de kerkdienst." Via de Beweging van Barmhartigheid geeft ze uiting aan haar geloof: "Christus spoort ons aan om zorg te hebben voor elkaar. Als iedereen op de een of andere wijze iets doet voor een ander, puur voor die ander en niet in de eerste plaats voor zichzelf, dan draag je bij aan vrede in de ruimste zin van het woord." Ze merkt dat haar betrokkenheid anderen goed doet. "Mensen met wie je in contact bent zijn altijd dankbaar en blij als je komt. Gaandeweg leer je mensen beter kennen en mag je ook meer van hen zien en horen. Ze kijken uit naar je bezoek. Hierdoor ontstaan soms hele mooie, emotionele, warme diepgaande momenten. Er is dan sprake van elkaar écht ontmoeten. Ook in hele praktische dingen merk je dat je aanwezigheid er toe doet, zoals een boodschap doen als het buiten sneeuwt."

"Natuurlijk heb ik ook momenten dat ik geen zin of geen tijd heb en denk dat ik mijn tijd beter kan gebruiken," vervolgt ze.

"Maar achteraf, na het contact, is er altijd wel iets waardevols te benoemen wat eruit voort is gekomen. De ene keer is het de oprechte blijdschap die ik zie bij de ander, zodra ik binnenstap. Een andere keer ervaar ik zelf hoe goed het mij doet. Bijvoorbeeld in tijden van drukte kom ik na zo'n ontmoeting vaak weer beter in mijn rust. Ik word dan als het ware 'gedwongen' om even uit de drukte te stappen waardoor ik daarna 'dé drukte' weer beter kan relativeren."

Biddende gemeenschap

Elly Prinse ervaart de vespervieringen als mooie, rustgevende momenten. Ze kent de landelijke Beweging van Barmhartigheid al vele jaren. Voor haar is het vooral een plek waar ze zich thuis kan weten in haar geloof. "Een gemeenschap, waarin we elkaar voeden in ons geloofsleven, in het barmhartig zijn naar anderen en naar onszelf. Een plek waar we deze levenshouding niet 'bediscussiëren', maar proberen te ontdekken hoe God ons die levenshouding aanreikt en hoe we in het gewone dagdagelijks contact met onze medemensen daaraan inhoud geven."

Daphne van Rosendaal

De maandelijkse vesper van de Beweging van Barmhartigheid in Breda staat open voor ieder die mee wil bidden en spreken. Daarnaast kan ieder zelf aangeven hoeveel tijd hij of zij zich kan inzetten voor het maatjesproject voor mensen in de wijk, of de ondersteuning van bewoners van het plaatselijke woonzorgcentrum. Christien Somers: "De tijd is het zeker waard. Niet alleen voor de hulpvrager, als je het wilt zien dan merk je dat je er zelf ook beter mens van wordt."

HET LOGO VAN HET HEILIG JAAR

Het logo en het motto van het Heilig Jaar werken het thema van het Heilig Jaar uit. Het motto 'Barmhartig zoals de Vader' is genomen uit het Lucas evangelie (Lucas 6, 36). Het is een uitnodiging om het voorbeeld van de Vader te volgen, die ons vraagt om niet te oordelen of te veroordelen, maar liefde en vergeving te schenken. Jezus zegt in het evangelie: "Oordeelt niet, dan zult ge niet veroordeeld worden; spreek vrij en ge zult vrijgesproken worden. Geeft, en u zal gegeven worden [...]. De maat die gij gebruikt, zal men ook voor u gebruiken" (Lucas 6, 37-38).

Het logo is gemaakt door de pater Marko I. Rupnik sj. Het werkt het thema van barmhartigheid uit in een afbeelding die al in de vroege Kerk heel belangrijk was: de Zoon die als de Goede Herder de mens op zijn schouders draagt. Het laat zien hoe Hij de mens nabij komt met een liefde die de mens kan omvormen. Het linkeroog van Christus en het rechteroog van de mens zijn één in de afbeelding. De amandelvormige blauwe figuur op de achtergrond ('mandorla') symboliseert het samenkomen van de goddelijke en menselijke natuur van Christus.

De vorm gaat van donkerblauw naar lichtblauw: Christus draagt de mens naar het licht, weg uit de duisternis van zonde en dood. Anderzijds wijst het donkerblauw ook op de ondoordringbaarheid van de liefde van de Vader die alles vergeeft.

Het logo is gepubliceerd op www.im.va, de website van de Pauselijke Raad voor de Nieuwe Evangelisatie. Op die website staan verder onder meer het gebed voor het Heilig Jaar, de muziek van de speciaal gecomponeerde hymne, nieuwsberichten en een kalender.

hellemans
ENERGY CONSULTANCY

Energie Voor Kerken

Bedankt voor uw deelname!

Ruim 3.500 kerken en kloosters hebben zich inmiddels aangesloten bij het inkoopcollectief Energie voor Kerken.

Dankzij uw deelname kopen we gezamenlijk voordelig groene energie in.

Greenchoice is voor 2015-2016 opnieuw gekozen als onze energieleverancier. Met Greenchoice kiest u niet alleen voor groen, maar ook voor een goede service. Greenchoice is namelijk uitgeroepen tot klantvriendelijkste energieleverancier!

Uw voordelen:

- Scherpe groene energie tarieven
- Uitstekende contractvoorwaarden
- Transparante dienstverlening
- Optimale persoonlijke service

Ook interesse?

U kunt maandelijks instappen in het collectief. Kijk voor meer informatie op www.energievoorkerken.nl of neem contact op met Sonja Boer van Hellemans Consultancy.

☎ 030 767 01 21
✉ boer@hellemansconsultancy.nl

Het collectief Energie voor Kerken is een initiatief van CIO-K in samenwerking met energie adviesbureau Hellemans Consultancy.

BARMHARTIGHEID ONDERVINDEN

In de bul 'Misericordiae vultus', waarin paus Franciscus het heilig Jaar afkondigt, wijst de paus op de innige band tussen barmhartigheid doen en barmhartigheid ondervinden: "Wij zijn geroepen om te leven van barmhartigheid, omdat ons als eersten barmhartigheid is bewezen." En hij verwijst naar de woorden van Jezus in het evangelie, die in 2016 het thema zullen zijn van de Wereldjongerendagen in Polen: "Zalig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden" (Matteüs 5, 7). In het katern in dit blad schrijft diaken Vincent de Haas over de lamme die door

zijn vrienden bij Jezus wordt gebracht. Jezus geneest hem naar lichaam en ziel. "Hij vergeeft de zonden en doet de lamme weer opstaan en lopen. [...] Het is Hem te doen om ons geestelijk én om ons lichamelijk welzijn [...]."

De paus nodigt gelovigen uit om het sacrament van boete en verzoening te ontvangen. Hij benadrukt daarbij, zoals de heilige van de biechtvaders Alfonsus de Liguori, dat een biechtvader geen strenge rechter is, maar de barmhartigheid van God zichtbaar maakt (p. 6-7).

Het sacrament van boete en verzoening is een centraal onderdeel van de actie '24 uur voor de Heer'. De actie, die al eerder werd gehouden, is nu opnieuw aangekondigd voor 4-5 maart 2016. Pastoor Lars Peetam schrijft over de ervaringen in de Jeruzalemparochie in Breda (p. 8-9). Jochem van Velthoven, zelf niet grootgebracht met een biechtpraktijk, vertelt hoe hij hier stappen in leerde zetten (p. 10-11). En leden van de Beweging van Barmhartigheid vertellen over hun gebed en inzet voor de naaste (p. 4-5).

VAN DE REDACTIE

Op dinsdag 8 december opent paus Franciscus het heilig Jaar van Barmhartigheid.

Daarom staat dit Magazine nu al in het teken van het thema barmhartigheid. Barmhartigheid doen en barmhartigheid ondervinden zijn twee kanten van dezelfde medaille, lezen we in de bul waarmee paus Franciscus het Heilig Jaar aankondigt. Dit Magazine werkt beide thema's uit in verdiepende teksten, praktijk- verhalen en interviews. En net als een medaille kan dit blad worden omgedraaid, en van twee kanten worden gelezen.

Dit Magazine is het eerste van een tweeluik. het volgende Magazine verschijnt bij de opening van het Heilig Jaar. Daarin wordt onder meer een kalender opgenomen met activiteiten van parochies in het Heilig Jaar. Voor de onderlinge uitwisseling hierover vond op vrijdag 28 augustus op Bovendonk in Hoeven een bijeenkomst met pastorale beroepskrachten plaats. In workshops wisselden de deelnemers met elkaar gedachten uit over het Jaar van Barmhartigheid.

De redactie wenst u veel leesplezier en inspiratie bij de voorbereiding op het heilig Jaar van Barmhartigheid!

IN DEZE UITGAVE

4 |
Beweging van Barmhartigheid

6 |
De heilige van biechtvaders

8 |
24 uur voor de Heer

10 |
God recht in de ogen kijken

12 |
De werken van barmhartigheid

13 |
Katern Barmhartigheid

UITNEEMBAAR KATERN BARMHARTIGHEID

Bestel gratis* exemplaren van dit magazine via magazine@bisdombreda.nl
*Magazines zijn gratis voor parochies in het bisdom van Breda.